

ת"פ 32954/05/22 - מדינת ישראל נגד מרדכי שמואלי

בית משפט השלום בקריות

ת"פ 32954-05-22 מדינת ישראל נ' שמואלי(עציר)
בפני כבוד השופטת סימי פלג קימלוב

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

מרדכי שמואלי

הנאשם

הכרעת דין

כמצוות המחוקק בפתח הכרעת הדין, אני מודיעה בהתאם להוראת סעיף 182 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982 (להלן: "החסד"פ) כי החלטתי לזכות את הנאשם מחמת הספק מעבירה של הפרת הוראה חוקית.

כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו ביצוע עבירות של הפרת הוראה חוקית, עבירה לפי סעיף 287 (א) לחוק העונשין, תשל"ז (להלן: "חוק העונשין") ועבירה של גניבת אופניים, עבירה לפי סעיף 384 לחוק העונשין.

כעולה מעובדות כתב האישום, בתאריך 03.05.2022, במסגרת הליך מעצר ימים-45300-04-22, הורה כבוד השופט צבי כוחן, בבית המשפט השלום בקריות על שחרורו של הנאשם למעצר בית מלא בביתו של מר שלוה טטראשווילי, ברחוב אבן סיני 25, בעיר חיפה וזאת, עד ליום 10.05.2022 שעה 12:00 (להלן: "הוראה חוקית ראשונה").

עוד עולה מעובדות כתב האישום, שבתאריך 05.05.2022 הורה קצין המשטרה, אימן סאלח, מתחנת המשטרה בנהריה על הרחקתו של הנאשם מהעיר נהריה לתקופה של 14 ימים (להלן: "הוראה חוקית שנייה").

מיוחס לנאשם, כי בתאריך 08.05.2022 בין השעות 14:00-17:30 גנב זוג אופניים חשמליים של חברת EXTREME בצבע אדום-שחור (להלן: "הרכוש") מרחוב הנגב 2/4 בעיר נהריה השייכים לגברת סבטלנה גוטליב (להלן: "המתלוננת") אשר היו קשורים במנעול לעמוד ברזל וזאת, מבלי לקבל הסכמת המתלוננת, במרמה ובלי תביעת זכות בתום לב, כשהוא מתכוון בשעת הנטילה לשלול את האופניים שלילת קבע מהמתלוננת.

בהמשך ובסמוך לשעה 18:00 נמצא הנאשם בביתו ברחוב שביל מצובה 6 בעיר נהריה כאשר הוא מפר את ההוראה החוקית הראשונה ובחזקתו הרכוש.

הנאשם כפר במיוחס לו בכתב האישום והעלה מספר טענות ובהן, כי ההוראה החוקית השנייה ניתנה בחוסר סמכות ולכן היא בטלה מעיקרה, בהיעדר קיומה של הוראה חוקית, לא יכולה להתקיים העבירה של הפרת הוראה חוקית. כך לדברי הסנגור:

"באשר לעבירת הפרת הוראה חוקית - לאחר שביהמ"ש במסגרת מעצר הימים הורה על שחרורו של הנאשם למעצר בית בחיפה הגיע הנאשם למקום מעצר הבית ואף נודע לו כי בשל סיבות שאינן תלויות בו לא יכול לשהות במקום. בעקבות כך הנאשם פנה עצמאית יחד עם שותפו באותה עת בתחנת משטרת נהריה, הודיע כי אין באפשרותו לשהות במעצר בית במקום בו הורה ביהמ"ש, לאחר דין ודברים במקום הוא נעצר ללילה. בבוקר במקום שהיחידה החוקרת תעלה אותו לבימ"ש, הורה הקצין התורן על שחרורו בתנאים מקלים יותר וזאת בחוסר סמכות כאשר הוא מבטל את החלטת ביהמ"ש ומורה על שחרורו בהרחקה מנהריה בלבד דבר שלא הייתה לו כל סמכות לעשות זאת. הנאשם במקום הודיע לקצין התורן כי אין באפשרותו לשהות מחוץ לנהריה שכן מרכז חייו, מקום מגוריו הם בנהריה. הקצין התורן לא נתן דעתו לדברים אלה. היה יום עצמאות באותו יום וימי המעצר החלו בשעה 17:00 אחה"צ וזו הסיבה שהקצין הורה על שחרורו בשעות הבוקר ככל הנראה בשל חוסר בכוח אדם או מנימוקים שאינם ענייניים. אין כל מקום לייחס לנאשם הפרת הוראה חוקית".

באשר לעבירה של גניבת אופניים, הנאשם הכחיש המיוחס לו וטען כי אין כל ראיה הקושרת את הנאשם לביצוע העבירה- גניבת האופניים ולכל היותר המדובר, לטענת הסנגור מדובר בעבירה של בהחזקת רכוש גנוב.

פרשת התביעה

מטעם התביעה העידו קצין המשטרה, מר איימן סאלח והמתלוננת הגברת סבטלנה גוטליב. כמו כן, הוגשו מסמכים ותמונות המתעדות הרכוש.

עד התביעה, רפ"ק איימן סאלח (להלן: "איימן")

העיד רפ"ק איימן בבית המשפט וסיפר, כי בעת הרלוונטית לכתב האישום שימש כקצין תורן בתחנת המשטרה בנהריה, עוד ציין כי הוא משמש כקצין חקירות בתחנת נהריה ומשרת במשטרת ישראל כ- 10 שנים.

באמצעות העד הוגש כתב הערובה, מושא ההוראה החוקית השנייה- סומן **1/ת**.

בפתח עדותו בבית המשפט ציין העד, כי הוא מעיד בבית המשפט לאחר שזכרוננו רוענן על ידי ב"כ המאשימה.

העד אימן סיפר בעדותו שבעת הרלוונטית התנהלה כנגד הנאשם חקירה במשטרת נהריה בגין חשד לביצוע עבירות רכוש, במסגרת אותה חקירה הובא הנאשם לבית המשפט בהליך מעצר ימים, שם שוחרר על ידי בית המשפט בתנאים. סיפר העד, כי בתאריך 04.05.2022 הגיע הנאשם לתחנת המשטרה וציין כי אינו יכול לקיים את תנאי המעצר שקבע בית המשפט ולכן הוא מתייצב בתחנת המשטרה. או אז, נעצר הנאשם למשך הלילה. סיפר העד שהגיע לתחנת המשטרה בבוקר המחרת והחליט לשחרר את הנאשם תוך שהוא מוסיף תנאים מגבילים וכלשון העד:

"אחרי שהגעתי בבוקר וראיתי הוא עצור על אותם תנאים עמדו לנגד עיני שתי אפשרויות או שאני מעלה אותו לבימ"ש להארכת מעצר, או שבעצם אני נוקט באמצעים שהוא פחות מבחינת החומרה שלו ונותן לו הזדמנות נוספת אם כי בהוספה של תנאי השחרור שנקבעו ובאותו יום החלטתי שאני לא מעלה אותו לבימ"ש שוב משחרר אותו לאותם תנאים שבכתב הערובה, כאשר הבסיס לשחרור הוא הפרת הוראה חוקית, ועילת מסוכנות כאשר בעניינו של הנאשם העילה היתה גם מצדיקה אפילו מעצר העלאה לבימ"ש ודין נוסף בעניינו אך באותו רגע שיקול הדעת שלי היה שאני משחרר אותו בתנאי ערובה ושחררתי אותו בתנאים שנראו לי סבירים באותו מקום".

לטענת העד, משהפר הנאשם תנאי השחרור אותם קבע בית המשפט במסגרת הליך מעצר הימים והתייצב בתחנת המשטרה בעיר נהריה, קמה לו סמכות לשחרר בתנאים מגבילים בגין ביצוע עבירה של "הפרת הוראה חוקית"- הפרת תנאי השחרור שנקבעו על ידי בית המשפט וכלשונו של העד:

"הכוונה שלי היתה לדעתי ברורה, בימ"ש שדן במעצר ימים החליט שהוא משחרר למעצר בית והרחקה מסוימת, באתי והוספתי עוד תנאים אני לא יכול להתערב בהחלטת בימ"ש, יש לי סמכות בגלל העבירה הנוספת של הפרת הוראה חוקית להוסיף על התנאים והוספתי על תנאים איסור כניסה לנהריה למשך 14 יום, ואיסור יצירת קשר עם מי מהמעורבים למשך 30 יום. חשוב להדגיש שלא היתה לי כוונה בתיק העיקרי להוריד תנאים או להחמיר בהם, כוונתי היתה בגין אותה עבירה של הפרת הוראה חוקית לשחרר כאשר התנאים האלה מתווספים לכל תנאי נוסף שהוא מנהל בגין עבירות אחרות".

בחקירתו הנגדית נשאל העד איזו הפרה ביצע הנאשם והשיב:

"הוא התחייב בפני בימ"ש שהוא הולך למעצר בית לחיפה, כאשר בפועל להבנתי באותו רגע לא היה לו שום כתובת של מעצר בית, הוא יצא ממעצר בית בחיפה וחזר לנהריה. כאשר אני אומר חזר לנהריה הוא בשלב מסוים גם הגיע לתחנת נהריה, מבחינתי מדובר בהפרה. הוא לא יכול לעשות דין לעצמו יש

דרך לעשות זאת בהעזר בסניגור, להתקשר ל 100 או להתייצב לתחנת משטרה קרובה בחיפה. לא לעשות דין לעצמו ולחזור לנהריה כל המטרה של תנאי השחרור להרחיק אותו מהעיר..."

אשר העד, כי אין לו ידיעה אישית האם הנאשם שוטט בעיר נהריה טרם הגעתו לתחנת המשטרה בנהריה (ההדגשה שלי ס.פ.ק.).

הטיח הסנגור בעד כך:

"ש. אני אומר לך שביום 3.5 הוא שוחרר בהחלטת בימ"ש למעצר בית חיפה, הוא הגיע ממקום מעצר הבית, נודע לו שהוא לא יכול לשהות במעצר הבית, הוא מבין שהוא מפר הוראה חוקית לכן הוא הגיע ישירות ביום 4.5 לתחנת נהריה מוסר לכם שהוא לא יכול לשהות במעצר בית כפי שהתחייב בבימ"ש ולכן אומר לכם תעצרו אותי. אני לא יכול לקיים את תנאי השחרור איפה אתה רואה בכל זה הפרת הוראה חוקית?"

והשיב העד כי עצם חזרת הנאשם לתחומי העיר נהריה מהווה הפרה.

נשאל העד מה אמור לעשות נאשם במצב כזה והשיב:

"יש כמה אופציות שעולות לי בראש, דבר ראשון לעדכן את הסניגור, בבקשה לשנות אותם תנאים שקבע בימ"ש לכתובת מעצר בית אחרת או לבטל את מעצר הבית. להתקשר למשטרה להסביר את הנסיבות שהוחלט שאני אהיה במעצר בית ואני לא יכול להיות. להתייצב בתחנת משטרה הכי קרובה אליו יש 5 תחנות משטרה לפני תחנת נהריה. עצם העובדה שהוא חזר לנהריה הוא לא רק הפר את מעצר הבית הוא גם הפר את איסור כניסה לנהריה, הוא גם היה חשוד באותו רגע בגין תיק אחר. לפני שאני משחרר בערובה אני צריך שני תנאים מצטברים. היה חשד לביצוע עבירה וכן עילת מסוכנות".

נשאל העד אימין בחקירתו הנגדית מדוע לא הביא את הנאשם ביום 05.05.2022 בפני שופט בגין אי עמידה בתנאי שחרור והשיב כי הדבר נתון לשיקול דעתו וכי, לטענתו על פי חוק המעצרים הוא מחויב לבחון אמצעי שפגיעתו בחשוד פחותה, בטרם יחליט אם להביא חשוד בפני שופט. באותו בוקר לטענתו הפעיל שיקול דעת והחליט שלא להביא הנאשם, שהיה אז חשוד בפני שופט וכלשוננו:

"כפי שהסברתי בראשית העדות שלי העניין נתון לשיקול דעתי, על פי חוק המעצרים אני תמיד חייב לבחון אמצעי שפגיעתו פחותה בחשוד בטרם קבלת החלטה למאסר. באותו יום בבוקר אחרי שנחשפתי לנסיבות אני סברתי שהם היוו עבירה החלטתי שנכון באותו יום לא להעלות אותו לבימ"ש ולתת לו הזדמנות נוספת כאשר אני עושה בהדרגתיות בגלל שבוצעה עבירה נוספת... אני לא מחויב להעלותו. זה שיקול דעתי באותו רגע בהתאם למכלול הנסיבות. אני לא מקבל החלטה על סמך מילה של מוטי, באותו רגע החלטתי לשחררו בערובה בתנאים שהוריתי עליהם".

נשאל העד הכיצד שחרר את הנאשם בידיעה שהוא מפר הוראה חוקית שיצאה תחת בית המשפט כאשר הנאשם מצהיר כי אין לו כל מקום לשהות והשיב:

"אני לא ידעתי שהוא לא יכול באמת לשהות אני יודע שאם הוא רוצה לקיים הוראות בימ"ש הוא יכול להתייצב אצל המפקח שחתם עליו ולקיים את ההחלטה. מאחר ואני מכיר את הדמות הוא רוצה את האפשרות הפחות חמורה מבחינתו כי הוא רוצה לחזור לעיר...הייתה פתוחה בפניו להגיש בקשה לבימ"ש לשנות התנאים".

העד שלל טענת הסנגור ולפיה לא הביא את הנאשם בפני שופט מאחר ובעת הרלוונטית חל יום העצמאות- יום שבתון וטען, כי הפעיל שיקול דעת ובמכלול האיזונים שערך והחליט להורות על שחרורו תוך שהוא לשיטתו מחמיר את תנאי השחרור בהוסיפו "יומיים- שלושה" של הרחקה מהעיר נהריה.

העד נשאל ביחס לפעולות שננקטו כנגד שותפו של הנאשם לעבירה גנגה טטראשוילי (להלן: "גנגה") אשר התייצב יחד עם הנאשם בתחנת המשטרה עם אותה בעיה- אי יכולת לעמוד בתנאים המגבילים אותם קבע בית המשפט בהחלטת השחרור והשיב כי אינו זוכר.

כתב הערובה, אשר כאמור סומן **ת/1** מעלה שבתאריך 05.05.2022 נערך כתב הערובה על פי החלטת הקצין הממונה, פקד אימן סאלח, בגין הפרת הוראה חוקית כשעילת המעצר הינה "מסוכנות לביטחון של אדם/ציבור/מדינה". עוד צוין בחלק המתייחס לתגובת החשוד, כי "החשוד לא אמר דבר" והתחייב לא להיכנס לנריה לתקופה של 14 ימים ולא ליצור קשר בכל דרך שהיא או להיפגש עם מעורבים לתקופה של 30 ימים. להבטחת קיום תנאי הערובה חתם החשוד על ערבות עצמית בסך של 3,000 ₪.

עדת תביעה הגברת סבטלנה גוטליב - המתלוננת (להלן: "סבטלנה")

עוד מטעם התביעה, העידה המתלוננת הגברת סבטלנה גוטליב ביחס לגניבת האופניים.

אציין, כי אין מחלוקת בין הצדדים ביחס לבעלות של המתלוננת על האופניים מושא כתב האישום- פרוטוקול מיום 27.11.2022 עמ' 16 מול שורה 31 .

העדה סיפרה כי האופניים החשמליים היו קשורים לעמוד ברזל המוצב בסמוך לבית בו שהתה ברחוב הנגב בנהריה באמצעות שרשרת. בפני העדה הוצג סרטון והיא התבקשה להתייחס לתיעוד ותארה כי בסרטון נראה העמוד וכלשונה:

"זה היה ברח' נגב 2/4 בנהריה... רואים בסרטון את העמוד ולמטה חתכו... לקחו את השרשרת, מה שרואים בסרטון שרשרת זה לא קשור, זה היה שם".

צינה העדה, כי שווי האופנים כ- 7,000 ₪ ומדובר באופניים גדולים גלגלים אדומים וצמיגים שחורים, רשום על שלדת האופניים והסוללה "אקסטרים 21".

לעדה הוצגו 2 תמונות והיא ציינה כי תמונה אחת צולמה במועד הסמוך לרכישת האופניים והשנייה בחלוף שנה.

עוד התבקשה העדה לציין סימנים ייחודיים שהיו על גבי האופניים והשיבה:

"כן. איפה שההגה בתמונה יש את השרשרת אז אנו לא רואים... היו נקודות לבנות ממסיר שומנים וגם השפיץ הזה איפה שיושבים, איפה שהכיסא, הוא היה שבור".

העדה הסבירה בעדותה שהיא מטפלת בקשישים בין השעות 14:00-17:30 וכאשר סיימה את עבודתה, הבחינה כי האופניים לא נמצאים. או אז, התקשרה למשטרה על מנת לדווח על הגניבה.

מוצגים שהוגשו על ידי המאשימה במסגרת פרשת התביעה

בהסכמת הצדדים הוגש תיק מוצגים ובו בין היתר, חקירתו הנאשם במשטרה, תצלומים המתעדים האופניים, את הדירה, תצלום אוויר (להלן: "תצ"א) המתאר את המרחק בין בית הנאשם לבין המקום ממנו נגנבו האופניים, פרוטוקול בית המשפט מיום 03.05.2022 ובו החלטת בית המשפט המורה על שחרור הנאשם למעצר בית בעיר חיפה, דוחות פעולה ומזכרים של שוטרים, כן הוגשו הודעותיהם של שלושה טטראשווילי ושל מר קאסם יחיא.

מדו"ח הפעולה של השוטר שמעון אדרעי-9/ת עולה, כי במהלך פעילות בילוש ביחד עם הבלשים הזימה זיאדה, שלום בנישו וחנן מלכה (להלן: "השוטר מלכה"), הגיעו לחצר ביתו של הנאשם, שם הבחינו שמדובר במתחם הכולל מספר יחידות דיור השוטרים ניגשו לאחת מיחידות הדיור שם הבחינו בנאשם והודיעו לו כי הוא חשוד בגין עבירה של הפרת הוראה חוקית וזה האחרון השיב להם כי לא היה לו היכן לשהות ולכן חזר לביתו. עוד ציין הבלש בדו"ח הפעולה, כי הבלש חנן הבחין מחלון הדירה כי בדירה נמצאים שלושה זוגות אופניים ולכן עלה חשד להמצאות רכוש גנוב במקום והוצא צו חיפוש. כאשר נכנסו השוטרים ליחידת דיור מצאו שלושה זוגות אופניים שהועברו לתחנה.

מדו"ח הפעולה שערך השוטר חנן מלכה-11/ת עולה, כי במהלך פעילות בילוש הבחין ב"מספר זוגות אופניים חשמליים שאחד מהם עונה לתיאור של אופניים שנגנבו מהנגב פינת שרון והתמונה והאופניים הגנובים זהים". עוד ציין הבלש מלכה בדו"ח הפעולה, כי עת הגיע למתחם יחידות הדיור שמע את קולו של הנאשם, המוכר לו וניגש אליו. הנאשם שהה עם אדם נוסף בשם קאסם יחיא, והשוטר הבחין כי הנאשם משליך מידו דבר מה שהתברר לאחר מכן כי המדובר בצרור מפתחות אשר מתאימים לדלת היחידה בה נמצאו האופניים. הוסיף וציין השוטר מלכה ששאל את הנאשם מי מתגורר ביחידת הדיור בה נמצאו האופניים וזה השיב כי מתגורר שם טבח.

בדו"ח הבהרה שערך השוטר מלכה-12/ת ציין, כי בנוסף לאופניים שנתפסו, נתפסה גם שרשרת מוצג.

דו"ח הפעולה שערך השוטר הזימה זיאדה- ת/14א' עולה, כי הנאשם מסר לו כי "אני משכיר את זה לטבח" כשהכוונה ליחידת הדיור בה נמצאו האופניים.

פרשת הגנה

מטעם ההגנה העיד הנאשם.

בחקירתו הראשית תאר הנאשם ביחס לעבירת הפרת הוראה חוקית כך:

"השתחררנו אני ושותפי, היינו מואשמים בתיק. השתחררנו מבימ"ש זה היה ערב חג. השופט שחרר אותנו למעצר בית בחיפה, אני לא רציתי ללכת לשם, לא מכיר הבית והאנשים שם. הייתי תחת השפעת סמים, לא קל לבוא לבית של מישהו אחר כאשר אתה תחת השפעת סמים. זה לא נעים, יש שם ילדים. שכנעו אותי, אמרתי בסדר, נלך נראה מה יהיה. היה חג, רצינו לצאת החוצה. הגעתי לשם, נשארתי לילה, אז השתמשתי בסמים, היו שם ילדים, אישה בהריון, לא הרגשתי נוח, התקשרתי לעורך הדין ואמרתי לו שאני לא נשאר, מחר אני חוזר לנהריה. נשארתי לילה, חזרתי ישר לתחנת נהריה. התחננתי לאיימן, תעצור אותי, אין לי לאן ללכת בייעוץ של עורך הדין, ישירות לתחנת נהריה, לא הסתובבתי ס"מ, בהתחלה לא רצו לעצור אותי. שותפי התעלף, נלקח לבי"ח והיה שם יומיים והשתחרר. לאחר שהתחננתי בשעה 16:00 עצרו אותי. הייתי לילה, איימן בא, אמר לי שמחכים אותי, אמרתי לו שאני לא רוצה ללכת כי אין לי לאן ללכת. או שתשחרר אותי לביתי, או שאין לי לאן ללכת. מבחינתי לא רציתי ללכת. תוך שאני תחת השפעת סמים, מטופל באדולן. לא זוכר שאני אומר לו דברים שישחרר אותי. התעקשתי להישאר במעצר. הוא אמר ערב עצמאות והחתיים אותי שאלך. אמרתי לו שאני הולך הביתה. אמר לי שאלך לאן שאני רוצה. לא קראתי, הלכתי הביתה..."

ביחס לעבירת גניבת האופנים טען כך:

"בהקשר של הגברת, באתי הביתה, לאמי יש דירות להשכיר. היא אמרה לי שאעשה חוזה לאדם ששכר את הדירה, הוא מתחיל להכניס ציוד לבית. עשיתי לבן אדם חוזה, אחי עשו לו צבע לבית, עשיתי לו חוזה והלכתי לדירתי. הוא הכניס 3 זוגות אופניים ודברים. ביום ראשון באו הבילוש. אמרו לי יש לך מפתח של הבית, אמרתי להם שיש מפתח אחד אצל אמי, 3 מפתחות אצל אמי ואחד אצל השוכר... לקחו מאמי את המפתחות ומצאו את האופניים שם. זה מה שהיה, לא יותר ולא פחות. מאז נעצרתי".

בחקירתו הנגדית עמד הנאשם על גרסתו ולפיה הגיע לתחנת המשטרה היישר מחיפה, לא הסתובב ולא ביקר בשום מקום טרם הגעתו לתחנת המשטרה בנהריה.

גם כאשר עומת עם גרסתו במשטרה ולפיה שותפו לעבירה היה צריך להגיע לקבלת טיפול תחליף סם בנהריה והוא התלווה אליו, הסביר ששניהם שהו בחיפה והוא התלווה אליו לנסיעה לנהריה אך לא לטיפול, אלא רק לנסיעה מחיפה

לנהירה והדגיש כי כאשר השותף סיים קבלת הטיפול הוא הגיע גם לתחנת המשטרה בנהירה.

עוד ציין הנאשם כי בעקבות בקשת אמו אשר בבעלותה יחידות דיור, ערך חוזה שכירות לדייר שאת פרטיו לא ידע לציין, רק סיפר בכלליות כי "זכור לי שהוא גרוש, יש לו ילדה שמתגוררת עם אשתו, הוא שיפוצניק ובא להשכיר את הדירה, יחידת דיור".

משנשאל מדוע בחקירתו במשטרה לא מסר כי המדובר באדם גרוש, השיב:

"הייתי אז תחת השפעת סמים ולא היה לי ראש לשבת מול השוטרים ולדבר איתם. לא היה לי ראש לכלום... בסך הכל באתי ממעצר לסיטואציה שהוא היה במו"מ עם אמי. סה"כ עשיתי את החוזה, החלפתי איתו 3, 4 מילים, לא יותר... הוא היה אמור להיכנס לדירה, באתי לפני החג, לא זוכר תאריכים".

עוד בחקירתו הנגדית עומת הנאשם עם גרסתו בחקירתו במשטרה, נשאל והשיב כך:

ש. אני אומר לך שאתה בחקירתך מיום 12.5 אמרת השכרתי אותה לבן אדם, עוד לא הספקנו לעשות חוזה" איך אתה אומר עכשיו הפוך?

ת. בחקירה שלי אמרתי להם שעשינו חוזה והוא לקח החוזה לצלם אותו בחנות צילום והיה עליו להביא לנו עותק.

ש. אני מנסה להבין, אני מסתכל על חקירתך שם אמרת שעוד לא הספקתם לעשות חוזה, ביום 12.5 שורה 10. מה האמת? כאשר משקרים, כך זה לפעמים, לא זוכרים מה אומרים ובגלל זה יכולים להיות אי דיוקים.

ת. אני הייתי תחת השפעת סמים. אני לא מנסה לשקר, אני לא בתיק רצח.

ש. בחקירות הראשונות שלך, אמרת יש חוזה. בחקירה המאוחרת אחרי כמה ימים ביום 12.5 כאשר לא הייתה לך אפשרות להשתמש בסמים כי היית בתחנה, עצור, איך אתה אומר אמרתי כך וכך כי הייתי תחת השפעת סמים. שוב אתה משקר?

ת. יכול להיות שהייתי במצב של קריז ומתנגח עם החוקר ולא רוצה לענות לו ואומר דברים שלא יודע מה. אתה תחת השפעת סמים או קריז. כשאתה בקריז אי אפשר לדבר... אמרתי שיש חוזה והבן אדם צריך להביא לנו עותק".

ובהמשך חקירתו הנגדית ביחס לעבירה של גניבת אופניים, עומת הנאשם עם גרסאותיו השונות ביחס לבעלות על האופניים שנמצאו בדירה:

"ש. בחקירתך במשטרה אמרת : האופניים הרגילות החשמליות הם של הדייר שלי ההודי. החשמלית השחורה היא הייתה בתחנה ושחררו לי אותה. האדומות זה של הספר. איך אתה מסביר זאת? אמרת 3 אנשים שונים.

ת. אין לי הסבר לזה.

ש. אתה לא יודע שום פרטים על אותו בן אדם?

ת. לא מכיר אותו.

ש. בחקירות במשטרה אמרת שהוא ספר. זכור לך?

ת. לא.

ש. בשטח לשוטרים אמרת שהוא טבח.

ת. לא זוכר מאיפה זה הגיע".

לטענת הנאשם אין לו פרטים אודות השוכר ואמו ז"ל, בעלת הדירה נפטרה במהלך ההליכים המשפטיים. עוד טען הנאשם, כי כל רכושו של השוכר נעלם יחד איתו בעת שהוא- הנאשם שהה במעצר.

הנאשם הכחיש שעת הגיעו הבלשים לדירה השליך את מפתחות הדירה. כן הכחיש כי מסר לבלשים שחוזת השכירות נמצא אצל אדם בשם קאסם וטען כי:

"קאסם ישב איתי באותו זמן שבאו הבלשים, עישנו סמים ביחד...קאסם ישב לידי, איך אגיד שאצל קאסם החוזה. קאסם ישב לידי. קאסם היה נוכח איתי באותו כיסא שבאו הבלשים, היינו בתוך הדירה שלי".

את הסתירות בין עדותו בבית המשפט לבין גרסאותיו בעת חקירתו במשטרה תירץ הנאשם בטענה כי היה תחת השפעת סמים ו/או "קריז" וכלשונו:

"שוב אם הייתי תחת השפעת סמים או בקריז, אני אומר שהיו רגעים שחלק מהזמן הייתי תחת השפעת סמים, חלק מהזמן הייתי בקריז ולא היה בא לענות ועניתי סתם דברים שיעזבו אותי בשקט ולא יכולתי לשבת בחקירה".

כך למשל התייחס הנאשם כנשאל לסתירות בגרסאותיו :

"ש. אני אומר לך שבחקירה שלך מיום 12.05, אחרי שבהתחלה אמרת שיש חוזה ודוחות פעולה של בלשים, אמרת שזה אולי אצל קאסם, אח"כ אולי אצל אמך. בסוף אמרת שלא הספקת לעשות חוזה. כך אמרת. אז כאשר עמיתו אותך עם זה אמרת שאתה שומר על זכות השתיקה?"

השיב:

"לא זוכר שאמרתי זאת...אמרתי שכן עשיתי חוזה. אני זוכר שאמרתי שעשיתי חוזה ונתתי לבן אדם לעשות צילום".

ובהמשך:

"ש. במשטרה לא אמרת שביקשת לעשות צילום ולא אמרת שהוא גרוש ושהוא שיפוצניק.

ת. לא שאלו אותי.

ש. אני מפנה אותך לשורה 13 באותה חקירה, מי זה הבחור הזה? תשובתך הייתה שומר על זכות השתיקה, "יאללה בוא נלך".

ת. אולי הייתי בקריז ולא היה לי חשק לענות להם... אני לא זוכר. הייתי תחת השפעת סמים, זו האמת... אתה מבין מהתוצאה שלה סמים, טבח זה וזה. זה קטע שלא היה בא לי להיחקר, אמרתי מה שבא רק שיורידו אותי למטה. טבח, צבעי".

המשיך הנאשם וטען שהשוכר קיבל את מפתחות הדירה לידי יום עובר להגעת הבלשים לדירה ומציאת האופניים, או אז עומת עם העובדה כי האופניים נגנבו באותו היום בו הגיעו הבלשים לדירה ומצאו את האופניים והסביר:

"אני לא זוכר באיזה יום זה היה, מהבוקר היה לו מפתח ביד. אני חושב שזה היה יום שישי. מהבוקר היה לו כבר מפתח ביד. זה מה שאמרתי לך".

עוד טען הנאשם, כי האופניים לא נתפסו בדירה שבה שהה אלא בדירה אחרת במתחם הדירות אשר בבעלות אמו, או אז עומת עם גרסתו בחקירתו במשטרה ולפיה השוכר שם חלק מהדברים בדירה שלו וטען:

"אולי המשמעות שלי כי זה בבעלותי, של אימא שלי, שלי. אם הייתי משקר ויודע שזה גנוב לא הייתי אומר שלי, ישר הייתי מפנה את זה ומפיל על אימא שלי".

ביחס לעבירה של הפרת הוראה חוקית, העיד הנאשם כך:

עמוד 10

"אמרתי שאני זוכר שחתמתי על משהו. לא קראתי את זה, אמרתי מלכתחילה שלא קראתי".

אישר הנאשם, כי הקצין אימן הסביר לו פרטי כתב הערובה ובהם היותו מורחק מהעיר נהריה למשך 14 ימים וכי הוא חתם מרצונו וכלשונו:

"אני לא מכחיש. אמרתי לך שאימן החתים אותי, לא קראתי מה היה רשום. אמרתי במילים פשוטות שאין לי לאן ללכת ושיעצור אותי, אם לא אני הולך הביתה...כן. התחננתי אליו אחרי שעצר אותי לילה, שאין לי לאן ללכת, שהוא משחרר אותי. אחתום לך ואלך הביתה... לא הפרתי. הייתי בבית. אם זה נקרא להפר אז יכול להיות. אני לא משקר".

בחקירתו במשטרה מיום 04.05.2022-ת/4 ביחס לעבירה של הפרת הוראה חוקית תאר הנאשם כך:

"אני וגננה נסענו אתמול אחרי בית המשפט לבית אח שלו לקיים את המצער בית, היום בבוקר גננה היה צריך לקחת את הטיפול אדולן שלו בנהריה, אני נסעתי יחד איתו ואחר כך החלטנו לא לחזור לבית אח שלו כי זה בית מאוד קטן ולא נח ולא אכלנו שם כלום אנחנו לא יכולים להמשיך לבית שם במעצר בית".

משנשאל מדוע לא חזר למקום מעצר הבית, כפי שהורה בית המשפט, השיב:

"התייעצנו עם עורך הדין סיפרנו לו את הסיפור והוא אמר לנו להגיע לתחנה ולהגיד שאנחנו לא חוזרים לבית... אני מעדיף להיעצר ולהגיע לבית המשפט מאשר להישאר שם. אני גאה בעצמי שלקחתי אחריות".

בחקירתו במשטרה מיום 08.05.2022-ת/6 הכחיש הנאשם כי הפר הוראה חוקית וטען כי הגיע לתחנת המשטרה על מנת לקבל עזרה, מסר בחקירה במשטרה כי אחרי שנעצר ללילה שוחרר ונמסר לו "לא לצאת מהבית".

הנאשם הכחיש כל קשר לאופניים שנתפסו וטען **"אני השכרתי את הבית הזה לאיזה ספר שהולך בבוקר ובא בלילה"** לא זכר הנאשם פרטי השוכר.

הוסיף והכחיש הנאשם בחקירתו במשטרה כי כאשר הגיעו הבלשים לדירה השליך מידיו את מפתחות הדירה.

ביחס לאופניים נוספים שנתפסו בדירה טען הנאשם כי אין בידיו קבלות וכי **"האופניים הרגילות החשמליות של הדייר ההודי, החשמלית השחורה שהייתה במשטרה ושחררו לי אותה והאדומות של ספר...אילן, לא יודע משפחה שלו".**

בחקירתו במשטרה מיום 12.05.2022-ת/2 הכחיש הנאשם כל קשר לדירה בה נתפסו האופניים ולרכוש שנתפס בה וכלשוננו:

"אני אמרתי לכם בחקירה הקודמת שאין לי קשר לדירה הזאת, אני השכרתי אותה לבן אדם, שעוד לא הספקנו לעשות חוזה, הוא שם חלק מהדברים שלו בדירה שלי, אין לי שום קשר לדירה הזאת בימים האחרונים, ומה שנתפס לא שייך לי מעבר לזה אין לי מה להוסיף אני שומר על זכות השתיקה"

הנאשם עומת ביחס לדברים שמסר בחקירתו ת/2 אל מול הדברים שמסר בחקירתו ת/6, שם מסר כי חוזה השכירות נמצא בבית וכי לאחר שנערך חיפוש בבית, בנוכחותו ולא נמצא חוזה שכזה. במעמד החיפוש ציין בפני הבלשים כי ייתכן וחוזה השכירות נמצא אצל אדם בשם קאסם יחיא ואף אצלו לא נמצא חוזה השכירות ובכלל לא נמצא חוזה שכירות בעניין זה בחר הנאשם בזכות השתיקה.

משנשאל מיהו השוכר, השיב:

"לא מכיר, אני שומר על זכותי, יאללה בוא נלך".

וכך המשיך הנאשם להכחיש שכאשר הגיעו הבלשים השליך את צרור המפתחות, לא שיתף פעולה בהמשך חקירתו וביקש להחזירו לתא המעצר ושמר על זכות השתיקה.

משנשאל הנאשם אם הוא משתמש בסמים, השיב בשלילה.

סיכומי הצדדים

סיכומי המאשימה

ב"כ המאשימה בסיכומיו עתר להרשיע את הנאשם בעבירות המיוחסות לו.

טען ב"כ המאשימה, כי החלטת הקצין אימין על שחרורו של הנאשם בתנאים עליהם חתם הנאשם בכתב הערובה ניתנה כדין, בסמכות ולאחר שזה האחרון הפעיל שיקול דעת, הפנה ב"כ המאשימה לעדותו של הקצין אימין בבית המשפט.

כך טען ב"כ המאשימה, עת עתר להרשיע את הנאשם גם בעבירה של הפרת הוראה חוקית, ביחס לחוקיות כתב הערובה ולסמכות הקצין אימין להחליט את הנאשם על כתב הערובה-ת/1:

"באשר לעבירות המיוחסות לו, לעבירת הפרת הוראה חוקית, מבחינת יסוד עובדתי, הנאשם נמצא בעיר נהריה ביום 08.05.22. בניגוד להחלטת השחרור במעצר הימים ובניגוד לכתב הערובה.

מבחינת היסוד הנפשי, מודעות כלפי המעשה, במקרה שלנו הנאשם היה בדיון לא שוחרר למעצר בית מלא, ידע היטב על תנאי השחרור. כמו כן חתם על כתב הערובה בעצמו מס' פעמים. יותר מפעם אחת. פעמיים.

באשר לסמכותו של עד תביעה 13, מפנה לעדות שלו, שהסביר השיקולים שלו לשחרור בערובה והרחקה מהעיר נהריה, בא להוסיף על תנאי ביהמ"ש ולא במקומם. הסביר מדוע החליט להוסיף הרחקה של 14 יום למרות שהנאשם נמצא במעצר בית מלא כפי שטענתי בהתייחסות לעד תביעה 13. אציין עוד כי בהחלטת ביהמ"ש בהליך מעצר הימים, לא נקבע שאם יפר החלטת ביהמ"ש יש להביאו בפני ביהמ"ש זה אומר שמדובר בהחלטה שנתונה לשיקול דעת של הקצין הממונה עד תביעה 13. עוד אציין כי עומדת למאשימה חזקת התקינות המנהלית לפיה הקצין הממונה פעל משיקולים סבירים בהחלטתו לשחרר הנאשם בכתב ערובה ועל הנאשם להפריח ולסתור את החזקה. עוד אוסיף ואציין כי בביהמ"ש בעדותו של הנאשם, מפנה לפרוטוקול מיום 27.11.22, עמ' 28 שורה 20, לאחר שנשאל על ידי שמס' ימים לאחר מכן הפר כתב הערובה, השיב הנאשם, לא הפרתי הייתי בבית, אם זה נקרא להפר אז יכול להיות. בכך שהפר את כתב הערובה. עוד אוסיף כי הנאשם חתם על כתב הערובה והחליט שלא להגיב ולא לשטוח את טענותיו על כתב הערובה וכן לא לערור על החלטת הקצין".

לחילופין עתר ב"כ המאשימה לבית המשפט, כי היה ובית המשפט יקבע, כי החלטת הקצין אימץ נתנה בחוסר סמכות אזי עדיין יש להרשיע את הנאשם בהפרת הוראה חוקית, שכן בכל מקרה הנאשם הפר את תנאי ההוראה החוקית הראשונה, קרי את החלטת בית המשפט במסגרתה שוחרר למעצר בית בעיר חיפה וכלשונו של ב"כ המאשימה:

"למעלה מן הצורך אציין כי גם אם ייקבע שהקצין פעל שלא בסמכות בכל מקרה, מתקיימת פה יסודות של הפרת הוראה חוקית בכך שהנאשם הפר את החלטת ביהמ"ש בהליך מעצר הימים שקבעה כי יהיה נתון במעצר בית בחיפה עד ליום 10.05.22, והנאשם נתפס ביום 08.05.22 כשהוא בביתו בנהריה בניגוד להוראות ביהמ"ש".

ביחס לעבירה של גניבת אופניים הפנה ב"כ המאשימה לעדותה של המתלוננת, לסימני הזיהוי הייחודיים שהיו על גבי האופניים שנתפסו בחזקתו של הנאשם וביקש להפעיל את הכלל המשפטי בדבר "חזקה תכופה" והפנה לפסיקה מתאימה. כמו כן הפנה ב"כ המאשימה לדו"חות הפעולה של הבלשים, לתמונות, למזכרים שהוגשו לתיק בית המשפט וכן לדו"ח החיפוש במהלכו נתפסו האופניים.

הוסיף והדגיש ב"כ המאשימה את הסתירות שהתגלעו בגרסאות הנאשם בבית המשפט, בחקירותיו במשטרה ובפני הבלשים וביקש לתת משקל לשקרי הנאשם ולאמץ את הכלל לפיו כאשר שקריו של נאשם יורדים לשורש העניין ומשלא ניתן להם הסבר מספק ומניח את הדעת, ניתן לראות בהם ראיה עצמאית המהווה חיזוק ואף סיוע ראיות התביעה.

סיכומי ההגנה

ב"כ הנאשם טען בסיכומיו שהקצין אימץ לא היה מוסמך לשנות תנאי השחרור אותם קבע בית המשפט עת שחרר את הנאשם בהליך מעצר ימים והדגיש כי המדובר בהחלטה שיפוטית ולקצין משטרה אין סמכות חוקית לשנות התנאים שקבע בית המשפט. מכאן, טען הסנגור הקצין אימץ לא היה מוסמך לשחרר את הנאשם בתנאים אלא היה עליו להביאו בפני שופט לאחר שהנאשם לא עמד בתנאים שנקבעו והנאשם גם הצהיר בפניו שאינו יכול לעמוד בתנאים. משכך, טען הסניגור כתב הערובה בטל ועל כן לא ניתן כשורה כמשמעות המונח בסעיף 287(א) לחוק העונשין.

טען הסניגור, בהגנתו כי הוא ער לסתירות בין עדותו של הנאשם בבית המשפט וגרסאותיו בחקירותיו במשטרה. עם זאת ביקש מבית המשפט לערוך הפרדה ולבחון האם יש בכוחן של ראיות המאשימה להוביל להרשעתו של הנאשם, במנותק מסתירות הנאשם.

לגופו של עניין, ביחס לעבירה של הפרת הוראה חוקית, הדגיש הסנגור כי אין מחלוקת על כך שהנאשם התייצב מיוזמתו בתחנת המשטרה והסגיר עצמו והוסיף בסיכומיו כך:

"בסופו של יום, הנאשם התייצב ביום 4.5.22 בתחנת המשטרה ומסר כי אין לו אפשרות לשהות במקום מעצר הבית. לא הובא לתחנה, לא נדרש לתחנה, לא התבקש להגיע לתחנה. התייצב באופן יזום, אם לא ישהה במקום מעצר הבית הוא יעצר והוא התייצב...לאחר דין ודברים כאשר בתחילה נדרש הנאשם ע"י היומנאי בתחנה להגיש בקשה לעיין חוזר, הוחלט לעצור אותו בגין הפרת הוראה חוקית, בשל העובדה שהתייצב בתחנה. היה עצור, לילה שלם.

ביום 5.5.22, יום העצמאות, דיוני המעצר לא החלו בשעה 08:30 אלא בשעה 17:00 לאור העובדה שמדובר ביום שבתון החליט הקצין להורות על שחרורו בתאים כאשר בפקטור הוא מבטל החלטת ביהמ"ש על מעצר בית, עושה זאת ללא סמכות וכאשר יודע שהנאשם התייצב בתחנה מיוזמתו ואמר לו שאין לו איפה לישון"

טוען הסניגור, כי הגם שביום 08.05.2022 שהה הנאשם בעיר נהריה, אין להרשיעו בעבירה של הפרת הוראה חוקית, כיוון שהקצין אימץ הציג לנאשם מצג לפיו התנאי של מעצר הבית בוטל על ידו. עוד העלה הסניגור תמיהה באשר לגרסתו של הקצין אימץ ולפיה "מדובר בנאשם עם עילת מעצר של מסוכנות גבוהה ביותר". אם כך תהה הסנגור הכיצד שחרר את הנאשם בתנאים. לפיכך וגם משיקולים של הגנה מן הצדק, לאור התנהלות הקצין אימץ, עתר הסנגור לזכות הנאשם מעבירה של הפרת הוראה חוקית.

ביחס לעבירה של גניבת האופניים, טען הסנגור כי אין בחומר הראיות דבר הקושר את הנאשם לביצוע העבירה של גניבת האופניים ולכל היותר ניתן להרשיע את הנאשם בעבירה של החזקת נכס החשוד כגנוב. הוסיף וטען הסנגור, ביחס לכלל החזקה התכופה כי לשיטתו חלפו כשלוש שעות ממועד גניבת האופניים ועד לתפיסתם במתחם יחידות הדיור בו שהה הנאשם, חלוף זמן ארוך השומט לטענתו את הבסיס לקיומה של החזקה התכופה. מה גם שלטענת הסנגור במתחם מתגוררים אנשים נוספים שיכול והם אלו שביצעו את העבירה. לפיכך, עתר הסנגור לזכות הנאשם גם מעבירה של גניבת האופניים.

דין והכרעה

כעולה מהעובדות המיוחסות לנאשם בכתב האישום ומתשובת הנאשם, המחלוקות העיקריות בין הצדדים הן :

א. שאלת תוקף ההוראה החוקית השנייה של הקצין אימן סאלח והאם הנאשם במעשיו הפר את ההוראות החוקיות.

ב. האם הנאשם הוא זה שגנב את האופניים.

לאחר ששמעתי את העדויות, ושקלתי את טענות הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה כי יש לזכות את הנאשם מחמת הספק מעבירה של הפרת ההוראה החוקית המיוחסת לו וכי יש להרשיעו בעבירה של גניבת אופניים לאחר שהוכח מעבר לכל ספק סביר כי הנאשם ביצע את העבירה המיוחסת לו בכתב האישום, כפי שיפורט להלן.

הערכת עדויות התביעה

אני נותנת אמון בעדי התביעה, כאמור כל אחד מהעדים הוסיף לבנה אחת לקיר הלבנים המשמש בסיס להרשעת הנאשם בעבירה של גניבת אופניים וכל אחד מהם הוסיף חוליה משמעותית לבסיס על פיו הרשעתי את הנאשם.

נתתי אמון בעדותה של המתלוננת סבטלנה אשר מסרה את כל הפרטים ביחס לסימנים הייחודיים של האופניים שנגנבו, סימנים ייחודיים שנתגלו על האופניים שנתפסו ברשות הנאשם. לעומת עדותה של סבטלנה, לא נתתי אמון בגרסת הנאשם ביחס לעבירה של גניבת אופניים. עדותו שקרית ואיננה עומדת במבחן ההיגיון והשכל הישר. הנאשם ניסה בכל דרך יצירתית להרחיק עצמו מביצוע העבירה ואף להרחיק עצמו מהחזקת האופניים ברשותו תוך שהוא מפליל אנשים אחרים. גרסאותיו המתפתלות לגבי זהות אותו "שוכר" אלמוני הותירו רושם שלילי ביותר ביחס למהימנותו של הנאשם ועל כן לא נתתי כל אמון באף אחת מגרסאותיו.

עבירה של גניבת אופניים

אני סבורה כי התשתית הראייתית להוכחת אשמתו של הנאשם אינה נסמכת על ראיות ישירות, אלא על מארג של ראיות נסיבתיות אשר מבוסס בין היתר על חזקה תכופה לאחר שאני נותנת אמון בגרסת השוטרים וסבטלנה. אני סבורה כי די בראיות אלה, בשים לב לעובדה שהנאשם לא הצליח לעורר ספק באשר לאשמתו כמי שגנב את האופניים מושא כתב האישום.

הכלל הוא כי כוחה של ראיה נסיבתית אינו נבחן אגב בידודה מיתר הראיות שבאו בפני בית המשפט.

הכלל הוא אפוא:

"כאשר מדובר במקבץ של ראיות נסיבתיות אין לבדוק כל ראיה נסיבתית בנפרד ובאורח עצמאי אלא לאור

הראיות האחרות הסובבות אותה שהרי לא אחת מתגבשת חד משמעויות של המסקנה מתוך המקבץ כולו, בשעה שכל ראיה בנפרד חסרה אותו כוח". (קדמי, על הראיות חלק שני, תשנ"ט עמ' 587 - 588 והפסיקה שם).

לא אחת מתגבשת המסקנה המפלילה מכוח המקבץ כולו, כאשר כל ראיה בנפרד חסרה כוח כזה לצורך הרשעה. אשר על כן יתכן וראיה נסיבתית כשלעצמה בנפרד לא תוכל לבסס מסקנה חד משמעית לחובת הנאשם, אך עדיין בהצטרפה לראיה אחרת בכוחה להכריע את הכף לחובת הנאשם. (ראה ע"פ 230/84 **חג'בי** לט (1) בעמ' 792).

יוצא אפוא, שהייתה המסקנה המפלילה, המסקנה ההגיונית והיחידה המתחייבת מן הראיה הנסיבתית לרבות ממקבץ של ראיות נסיבתיות, ניתן לסמוך עליה ממצא מרשיע ודינו כדין ממצא שהוכח בראיה ישירה.

סעיף 383(א) לחוק מגדיר מיהו "גונב" כך:

"נוטל ונושא דבר הניתן להיגנב, בלי הסכמת הבעל, במרמה ובלי תביעת זכות בתום לב, כשהוא מתכוון בשעת הנטילה לשלול את הדבר מבעלו שלילת קבע".

המאשימה מבקשת להוכיח ביצוע פעולת הגניבה על ידי הנאשם בהתאם לעקרון "החזקה התכופה" שכן לכאורה הנאשם החזיק ברכוש שנגנב מיד ובסמוך למעשה הגניבה כשאין בידו הסבר מניח הדעת להימצאות אופניים בחזקתו. בענייננו, על אף ניסיונותיו של הנאשם להצביע על מסקנה אחרת הנגזרת מהבסיס הראייתי לא עלה בידו הנאשם לעשות כן והוא לא עורר ספק. לפיכך, הרי שהמסקנה היחידה המתבקשת וההגיונית היא שהנאשם גנב את האופניים.

כלל חזקה תכופה

כלל החזקה התכופה יוצר חזקה עובדתית משפטית למעורבות אדם בעבירה שנעברה בסמוך לתפיסת תוצרי העבירה. בכל הנוגע לסמיכות הזמנים שבין מעשה העבירה לתפיסת הרכוש נקבע בע"פ 8584/13 **שטארה נ' מדינת ישראל** (מיום 30.6.14):

"ככל שמתארכת התקופה מאז בוצעה עבירת הגניבה נחלשת ההנחה שהמחזיק ברכוש הוא הגנב עצמו ומתחזקת גם האפשרות המסתברת שהוא האדם שקיבל את הסחורה מן הגנב או מאדם שלישי שקיבל את הרכוש מן הגנב".

ההלכה הפסוקה קבעה, כי קיים יחס הפוך בין חלוף הזמן לתוקפה של החזקה כך שעם חלוף הזמן פוחתת ההנחה כי למחזיק הרכוש יש חלק במעשה ההתפרצות או גניבה. על הנאשם להפריך חזקה זו ויש משמעות לגרסתו של הנאשם ולהסבר שניתן על ידו להימצאות הרכוש.

בענייננו כאמור הנאשם מכחיש כל קשר לאופניים.

כלל החזקה התכופה מבוסס על שכל ישר והגיון חיים, הוא יוצר חזקה עובדתית משפטית, למעורבותו של פלוני בעבירה, שזה מקרוב נעברה, אם ברשותו נמצאו תוצרי מעשה העבירה. וכך באה לידי ביטוי הגדרת הכלל בהלכה הפסוקה, ע"פ 5492/11 **אלרחמן נ' מדינת ישראל** (מיום 5.8.2012):

"החזקה התכופה הינה חזקה שבעובדה הנובעת מהשכל הישר וניסיון החיים, ומשמעותה היא כי עצם הימצאותה של סחורה בידיו של פלוני בסמיכות זמנים לגניבתה מאחר, יוצרת יסוד להנחה כי פלוני הוא זה שגנב את הסחורה, או שקיבל לידי סחורה גנובה ביוזעין, הכל בהתאם לנסיבות העובדתיות המקימות את החזקה. יש להדגיש כי מדובר בחזקה הניתנת לסתירה על ידי הנאשם, וכי משקלה של החזקה עולה ביחס ישיר למידת הקלות בה יכול הנאשם להפריך את אמיתותה".

עם זאת, נפסק, כי לא מדובר בכלל נוקשה ובהפעלה טכנית של החזקה בהתקיים יסודותיה. הדבר נתון לשיקול דעתו של בית המשפט, הבוחן האם בהינתן מכלול זה ובהתחשב בכל הנסיבות, הוכחה אשמתו של הנאשם. בעניינו אני סבורה שהוכחה אשמתו של הנאשם.

יישום כללים אלה לעניינו, תומך בהחלת כלל החזקה התכופה.

אפנה בעניין זה לע"פ 480/88 **אלברט בן דוד פרץ נ' מדינת ישראל**, מג' (4) 397 ולדברים שנקבעו:

"הכלל בדבר 'החזקה התכופה' אינו אלא אחת מהחזקות שבעובדה. על פי ההיגיון וניסיון החיים ניתן להסיק מהימצאותו של חפץ שנגנב, זמן לא רב לאחר הגניבה, בחזקתו של פלוני על הקשר שבין פלוני לבין מעשה הגניבה. הקשר בין מחזיק הסחורה הגנובה לבין המעשה הינו בגדר הנחה בלבד. הנאשם רשאי להביא ראיות שתהיה בהן סתירה של הנחה העולה מהימצאות הסחורה הגנובה בידיו, או שיהיה בהן כדי להטיל ספק במשתמע מהימצאותה בידיו. בסופו של עניין, על בית המשפט לשקול את הנסיבות כולן, אפילו הסברו של הנאשם לא נמצא מהימן, ובהתחשב בכלל נסיבות המקרה עליו לקבוע, אם יש בחזקה כאמור כדי לבסס מסקנה במידת הוודאות הנדרשת במשפט פלילי להרשעתו של הנאשם (להפעלת הכלל ראה, לדוגמה: ע"פ 15/78 [1], בעמ' 79 ואילך; ע"פ 389/80, 435 [2], בעמ' 592 ואילך; ע"פ 831/81 [3], בעמ' 176 ואילך).

ההכרעה בשאלה מה ייחשב ל"תכופ" תלויה במכלול נסיבות העניין, טיבם וכמותם של החפצים שנגנבו. ראו ספרו של י. קדמי, על הדין בפלילים חוק העונשין, חלק שני, הדין בראי הפסיקה בעמ' 785, 2005 והפנייתו לע"פ 480/88 **פרץ נ' מדינת ישראל** (15.8.1989):

"הכלל בדבר 'החזקה התכופה' אינו אלא אחת מהחזקות שבעובדה. על פי ההיגיון וניסיון החיים ניתן להסיק מהימצאותו של חפץ שנגנב, זמן לא רב לאחר הגניבה, בחזקתו של פלוני על הקשר שבין פלוני לבין מעשה הגניבה. הקשר בין מחזיק הסחורה הגנובה לבין מעשה הגניבה הינו בגדר הנחה בלבד. הנאשם רשאי להביא ראיות שתהיה בהן סתירה של הנחה העולה מהימצאות הסחורה הגנובה בידיו, או שיהיה בהן כדי להטיל ספק במשתמע מהימצאותה בידיו. בסופו של עניין, על בית המשפט לשקול את הנסיבות כולן, אפילו הסברו של הנאשם לא נמצא מהימן, בהתחשב

בכלל נסיבות המקרה עליו לקבוע, אם יש בחזקה כאמור כדי לבסס מסקנה במידת הוודאות הנדרשת במשפט פלילי להרשעתו של הנאשם".

יישום כלל החזקה התכופה בעניינו מוביל למסקנה שיש להרשיע את הנאשם, הן מבחינת סמיכות הזמנים והן מבחינת מיקום ביתו של הנאשם ביחס למקום בו נגנבו האופניים.

אין מחלוקת, כי האופניים שנמצאו במקום בו שהה הנאשם עת הגיעו הבלשים שייכים למתלוננת.

כאמור, לא נתתי אמון בגרסתו של הנאשם לפיה האופניים הוחזקו בדירה על ידי דייר ששכר יחידת דיור במתחם יחידות הדיור בבעלות אמו ז"ל. לו הדברים היו נכונים לא היה הנאשם משליך את מפתחות הדירה כפי שעלה מדו"חות הפעולה של הבלשים והיה מוסר פרטים אודות השוכר או לפחות מציג חוזה שכירות כפי שהעיד על כך, אולם הוא לא עשה כן ולא הוגשה כל אסמכתא אף לעניין האדם הנוסף אותו הפליל הנאשם.

הנאשם מסר מספר גרסאות ביחס לאותו "שוכר" אלמוני. תחילה טען כי המדובר במי שהוא טבח, ספר, ולבסוף טען כי המדובר ב"שיפוצניק". הנאשם גם סתר עצמו ביחס למועד עריכת חוזה השכירות וכניסת ה"שוכר" לדירה.

לפיכך, מצאתי את גרסתו ביחס לעבירה של גניבת האופניים שקרית ולא מהימנה.

לאורך השנים, התפתחה בפסיקה ההלכה לפיה שקרי הנאשם עשויים לקבל משקל ראיתי עצמאי ולשמש ראיה מסוג "סיוע". אפנה לעניין זה לע"פ 161/72 מוסטפה בן עבדל קאדר סרסור נגד מדינת ישראל, פ"ד כח(2) 203, ע"פ 611/80 מיהראן מטוסיאן ואח' נ' מדינת ישראל פ"ד לה(4), 85, ע"פ 474/75 יעקב סאלם נ' מדינת ישראל, פ"ד ל(3), 113.

גרסתו השקרית של הנאשם, מהווה ראיה עצמאית שאף היא משתלבת במארג הראיתי הנסיבתי. בהעדר הסבר סביר לשקרים אלו, יש לראות בהם חיזוק משמעותי לראיות התביעה [ע"פ 1645/08 פלוני נ' מדינת ישראל (3.9.2009); ע"פ 2014/94 סאלח נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(2) 624 (1996)].

בעניינו כאמור אני סבורה ששקרי הנאשם בצירוף הראיות האחרות שלחובת הנאשם, לרבות כלל החזקה התכופה מהווים מסכת אחת בגינה יש להרשיע את הנאשם אשר לא צלחה דרכו לעורר ספק באשר לאשמתו.

בשים לב למכלול הראיות הנסיביות הכוללות את החזקה התכופה, התנהגותו המפלילה של הנאשם- השלכת צרור המפתחות של הדירה בה הוחזקו האופניים, עדותם של הבלשים ודוחות הפעולה, והסימנים הייחודיים של האופניים ובהעדר הסבר סביר מצד הנאשם לממצאים אלו, **אני קובעת שהמאשימה הוכיחה מעל לכל ספק סביר את אשמתו של הנאשם וכי הנאשם גנב את האופניים של המתלוננת ויש להרשיעו בעבירת הגניבה.**

פיצול עדות הנאשם ביחס לעבירת הפרת הוראה חוקית - פלגין דיבורא

לא אחת עמד בית משפט על כך שאין לראות תמיד עדות כחטיבה שלמה אחת אשר יש לקבלה או לדחותה באופן כולל. עמוד 18

לפיכך, רשאי בית המשפט לפלג את העדות ולבור מתוכה את גרעין האמת, ודחיית יתר חלקיה, ובתנאי שיש יסוד סביר להבחנה בין החלקים השונים (ע"פ 481/12 פלוני נ' מדינת ישראל, בפסקה 16 (30.12.2014); ע"פ 9141/10 סטואר נ' מדינת ישראל, בפסקה ע' (28.4.2014)). הבחנה כזו יכולה להיעשות על-ידי היעזרות בראיות קבילות ואמינות אחרות או על פי מבחני ההיגיון והשכל הישר (ע"פ 526/90 בלזר נ' מדינת ישראל, פ"ד מה(4) 133, 186-185 (1991); עניין פאעור, בפסקה 46).

אין מחלוקת שהנאשם הגיע ביוזמתו לתחנת המשטרה על מנת להסגיר עצמו בהיעדר חלופת מעצר ולדבריו עשה זאת בעצת סנגורו. ולכן בעניין זה אני סבורה שיש לפצל את עדותו של הנאשם ולקבל את ההסבר אותו מסר, הגם שהיו לנאשם אפשרויות נוספות שעה שלא היתה לו כבר חלופת מעצר. בהינתן העובדה שהנאשם הצהיר פעם אחר פעם שלא היה לו היכן להתגורר ועל כן לא יכול היה לקיים את החלטת בית המשפט, הרי שהפתרון שהוצע לו על ידי סנגורו סביר בנסיבות העניין שכן המשמעות היחידה במצב זה היתה מעצרו של הנאשם. גרסתו שלא שהה בנהריה או בקריות טרם הגעתו לתחנת המשטרה על מנת להסגיר עצמו לא נסתרה. עוד אציין בעניין זה שלא הוגשה כל ראיה ביחס לגננה טרוראשווילי והוא אף לא זומן כעד תביעה. עדותו יכולה היתה לשפוך אור על הנסיבות לפיהן עזבו הנאשם וגננה את חלופת המעצר ואף אולי להביא להרשעת הנאשם לעניין זה אך ראיה כזו לא הובאה.

עבירה של הפרת הוראה חוקית

מעדות הנאשם עולה באופן ברור, כי הוא ידע על כתב הערובה שניתן נגדו על ידי הקצין איימן, בעת ששוחרר ממעצרו בתחנת המשטרה בנהריה וכי הוא בחר להתעלם ממנו. חרף זאת, הגעתי לכלל מסקנה כי יש לקבל את טענת ההגנה, ולזכות את הנאשם מהעבירה המייחסת לו הפרת ההוראה החוקית, וזאת **מטעמים משפטיים**.

סעיף 287 (א) לחוק העונשין קובע כך:

"(א) המפר הוראה שניתנה כשורה מאת בית משפט או מאת פקיד או אדם הפועל בתפקיד רשמי ומוסמך לאותו ענין, דינו - מאסר שנתיים".

"הוראה לעניין זה תראה כהוראה שניתנה "כשורה" כל עוד לא בוטלה; אלא אם כן, המדובר בהוראה שניתנה ללא סמכות והיא בטלה מעיקרה" (י.קדמי, על הדין בפלילים, מהדורה מעודכנת תשס"ו-2006, עמ' 1717 והפסיקה המובאת שם).

האם ההוראה החוקית ניתנה "כשורה"

על ההפרה לפי סעיף 287 לחוק העונשין להיות הפרה של הוראה חוקית שניתנה כשורה.

בעניינו, בתאריך 03.05.2022 שוחרר הנאשם על ידי בית המשפט במסגרת הליך מ"י 45300-04-22 ובית המשפט קבע בהחלטתו תנאים מגבילים. הנאשם, שטען כי לא יכול היה לעמוד בתנאים המגבילים אותם קבע בית המשפט התייצב בתחנת המשטרה ואין נפקא מינה אם התייצב בתחנת המשטרה בחיפה או בנהריה והודיע לשוטרים כי אין הוא עומד בתנאים המגבילים אותם קבע בית המשפט בהחלטתו.

הקצין הממונה החליט לעצרו למשך הלילה ולמחרת היום, החליט הקצין אימן לשחרר את הנאשם ולשנות מהתנאים אותם קבע בית המשפט בהחלטתו במסגרת מ"י 45300-04-22. מכאן עולה השאלה, האם היה מוסמך הקצין אימן לשנות מתנאי השחרור אותם קבע בית המשפט. בנקודת זמן זו כאשר הנאשם התייצב בתחנת המשטרה ייחס לו הקצין אימן עבירה של הפרת הוראה חוקית, היא ההוראה בדבר מעצר הבית שנקבעה בהחלטה שיפוטית.

סעיף 51 לחסד"פ שעניינו תוצאות הפרת תנאי שחרור בערובה קובע כך:

"שופט הדן בעניינו של משוחרר בערובה, שהובא בפניו בשל הפרת תנאי מתנאי השחרור, רשאי להורות על חילוט הערבות, ואם התגבשה עילת מעצר, לעצרו או לשחררו בערובה בתנאי שיקבע".

סעיף 52 לחסד"פ קובע כך:

"52 (א) עצור, משוחרר בערובה או תובע רשאי לפנות לבית המשפט בבקשה לעיון חוזר, בענין הנוגע למעצר, לשחרור או להפרת תנאי השחרור בערובה, לרבות בהחלטה לפי סעיף זה, אם נתגלו עובדות חדשות, נשתנו נסיבות או עבר זמן ניכר מעת מתן ההחלטה.

כמו כן, קיימות הנחיות פרקליט המדינה מספר 5.14 (להלן: **ההנחיות**) - הפרת תנאי ערובה בידי נאשם או חשוד המשוחרר בערובה/ואו בידי ערב, הנחיות מיום 11.11.2018 הנוגעות גם לגבי חשוד שטרם הוגש נגדו כתב אישום, המפר תנאי ערובה. סעיף 5 להנחיות קובע, כי כאשר קיימת תשתית ראייתית להפרה של תנאי ערובה ונסיבות ההפרה אינן בגדר "זוטי דברים", יהווה הדבר עילה להגשת בקשה לעיון חוזר לבית המשפט לפי סעיף 52 לחוק המעצרים.

סעיף 7 להנחיות קובע, כי בנסיבות מיוחדות וחריגות, כגון הפרה המהווה "זוטי דברים" או כשיש נסיבות יוצאות דופן שבגינן בוצעה ההפרה, תישקל האפשרות שלא לבקש מעצר בשל הפרת תנאי השחרור. הסעיף מפנה לבש"פ 1168/13 **זכי עראף נגד מדינת ישראל** (החלטה מיום 18.02.2013)

לאחר ששמעתי עדותו של הקצין אימן לרבות טענתו בדבר מסוכנות הנאשם, לא מצאתי כי היו נסיבות מיוחדות וחריגות המצדיקות שלא להביא את החשוד בפני שופט לאחר שלא עמד בתנאים גם אם מדובר בחג וזאת על פי הוראות החוק, קל וחומר כאשר הנאשם עצמו הצהיר בפני הקצין אימן כי אינו יכול לעמוד בתנאים גם אם ישחרר אותו וביקש להיעצר. שחרורו של הנאשם בנסיבות העניין היה בבחינת העמדת מכשול בפני עיוור.

בכתב הערובה נפלו ליקויים ופגמים שונים בין היתר בשל כך שלאחר שבית המשפט קבע תנאי שחרור הקצין אימן שינה אותם על פי שיקול דעתו ולא על דרך של פניה לבית המשפט (אינני סבורה שניתן לראות את התנאים שנקבעו כתנאים נוספים על החלטת בית המשפט). עיון בכתב הערובה ת/1 מלמד כי לא נרשם שמדובר בתנאים שהוספו על החלטה שיפוטית ועל כן יכול היה הנאשם להסיק כי מדובר בתנאים חדשים ולא תנאים שבתוספת ולפיכך, הגם שהנאשם הפר את התנאים הרי שיש בנסיבות העניין לתת משקל לעובדה שההוראה החוקית לא נתנה כשורה.

אדגיש, כי במקרה שלפני אמנם הנאשם לא ערר על החלטת הקצין הממונה- על כתב הערובה-ת/1 בהליך ערר על החלטת קצין ממונה, אלא בחר להעלות את טענותיו בפני בית משפט זה בהליך פלילי שנפתח בגין אותו כתב ערובה.

ברע"פ 2413/99 **גיספן נ' התובע הצבאי הראשי** [26.6.01] בית המשפט העליון קבע, כי תקיפה עקיפה פוגעת בסופיות הדין ובוודאות המשפטית ועל כן בית המשפט ישתמש בה במשורה רק במקרים חריגים של חריגה מסמכות או בשל פגם חמור אחר.

בית המשפט גיבש רשימה של עילות שיש בהן כדי לפסול החלטה מנהלית וביניהן, חריגה מסמכות, טעות של דין, טעות של עובדה, פגם בסדרי ההליך, שיקולים זרים, חוסר סבירות, אי מידתיות ועוד.

ברי, כי לא כל טעות גוררת בטלות שיכולה להיות גם בטלות יחסית, גם במקרה של הפרה מהותית של הדין (ע"פ 866/95 **סוסן נ' מדינת ישראל** [27.3.96]).

לפיכך, אני קובעת כי כתב הערובה שניתן על ידי הקצין אימן בתאריך 05.05.2022 לא ניתן כשורה, שכן הקצין פעל שלא בסמכות עת החליט על דעת עצמו לשנות התנאים שנקבעו על ידי בית המשפט בהחלטה שיפוטית. לפיכך, המסקנה היא כי הטלת כתב הערובה על הנאשם הייתה בחוסר סמכות וכל הליך קבלת ההחלטה על שחרורו היו נגועים בפגמים כאלו המביאים לביטול האישום בגין הפרת הוראה חוקית.

אין בדעתי לקבל עתירתו החילונית של ב"כ המאשימה ולפיה אם ימצא בית המשפט כי כתב הערובה ניתן בחוסר סמכות אזי יש להרשיע את הנאשם בגין הפרה חוקית של ההוראה החוקית הראשונה אשר ניתנה על ידי בית המשפט. הנאשם התייצב מרצונו בתחנת המשטרה על מנת לעדכן, כי אין באפשרותו לעמוד בתנאים אותם קבע בית המשפט במסגרת הליך מעצר הימים. אין בחומר הראיות עדות לכך שהנאשם לא הגיע ישירות לתחנת המשטרה והמאשימה לא הוכיחה זאת גם בהינתן העובדה שיכולה היתה המאשימה לזמן לעדות את גנגה טטראשווילי שטוענת המאשימה שהנאשם שהה איתו כל זמן עזיבת חלופת המעצר. אחזור ואדגיש, כי לטעמי אין נפקא מינה אם הנאשם התייצב בתחנת משטרת חיפה או נהריה או זבולון שעה שהסגיר עצמו לאחר ששוחח עם סנגורו.

סיכום

לאחר ששמעתי ראיות התביעה, עיינתי בכל המוצגים והראיות שהוגשו לעיוני, שוכנעתי כי המאשימה הוכיחה

מעל לכל ספק סביר את אשמתו של הנאשם ביחס לעבירה של גניבת אופניים על פי סעיף 384 לחוק העונשין ובאשר לעבירה של הפרת הוראה חוקית, כאמור מהנימוקים לעיל אני מורה על זיכוי של הנאשם מחמת הספק מעבירה על פי סעיף 287 (א) לחוק העונשין.

ניתנה היום, י"ח טבת תשפ"ג, 11 ינואר 2023, במעמד הצדדים